

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A HABITATGE

Descripció dels fets objecte de la queixa

La ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava la seva disconformitat contra la resolució de data 13 de juliol de 2018 del Consorci de l'Habitatge, que la considerava desistida de la seva sol·licitud d'habitatge per emergència social i contra la qual va interposar recurs d'alçada en data 16 de juliol de 2018 que no ha estat resolt.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va valorar la conveniència de dirigir-se al Consorci de l'Habitatge de Barcelona per tal de conèixer el tractament i les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 18 de juliol de 2019 es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

A data d'avui no s'ha rebut resposta a la petició d'informació sol·licitada malgrat el temps transcorregut, fet que incompleix el deure de col·laboració establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució del Síndic de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del dia 19 de gener de 2005).

Per aquest motiu, cal recordar al Consorci de l'Habitatge de Barcelona la seva obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura, tal com estableix el Reglament del Síndic de Greuges de Barcelona, per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.

CONSIDERACIONS

Donat el temps transcorregut sense rebre una resposta a la petició d'informació sobre el recurs d'alçada interposat contra la resolució de data 13 de juliol de 2018, aquesta Sindicatura amb la informació de què actualment disposa vol fer les consideracions següents:

1. Antecedents de la situació habitacional de la ciutadana

La família, formada per un matrimoni i els seus tres fills menors d'edat (una nena de 10 anys i dos nens de 6 i 4 anys, respectivament), es troba en el Centre d'Allotjament Familiar Temporal (CATAF) des del 21 juny de 2017, abans que nasqués l'últim fill a l'agost de 2017 i després del desnonament que van viure el 5 de juny de 2017 del seu habitatge habitual. Restaven transitòriament en aquest recurs a l'espera d'una assignació d'un habitatge d'emergència que havia estat sol·licitat en data 4 d'abril de 2017 davant del previsible desnonament.

En data 27 de febrer de 2018 la Mesa de Valoració per a l'adjudicació d'habitatges per emergències socials del Consorci de l'Habitatge de Barcelona va estimar la seva sol·licitud i es va procedir a l'assignació d'un habitatge. L'habitatge assignat a la família pertanyia a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, però no es va poder fer efectiva perquè, segons la van informar posteriorment, l'habitatge estava ubicat a Sant Adrià del Besòs, i aquesta assignació havia estat una errada donat que l'habitatge en realitat no es trobava al municipi de Barcelona.

Posteriorment, el mes d'abril de 2018, se'ls va assignar un habitatge al carrer Varsòvia, de Barcelona, que pertanyia a l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB), però a la visita presencial van trobar que era molt petit per allotjar la seva família de cinc membres, i que no coincidia amb els 70 metres quadrats que inicialment els deien que tenia. Per aquest motiu, van presentar diversos escrits i van sol·licitar que se suspengués el termini per acceptar-lo, mentre s'aclarien les qüestions que havien sorgit de la visita.

En data 19 de juny de 2018, quan exposen que encara no havien rebut la resposta sobre els metres que tenia l'habitatge, se'ls va notificar la resolució de data 12 de juny de 2018, en què se'ls té per desistits de la sol·licitud d'habitatge per no haver signat el contracte de lloguer dins del termini facilitat per fer-ho i s'arxivava l'expedient de sol·licitud d'habitatge d'emergències.

En data 16 de juliol de 2018, van interposar recurs d'alçada contra aquesta resolució, on exposaven novament les discrepàncies que s'havien donat amb la informació que se'ls havia facilitat de l'habitatge. Posteriorment l'IMHAB, amb una carta de data 17 de juliol, els va confirmar per escrit que la anterior informació que li havien facilitat per escrit sobre els metres era incorrecta. En concret a la carta es deia: "en referència a la carta informativa de data 6 de juny de 2018 que li va ser entregada, en la que es detallaven les característiques de l'habitatge, cal informar-la que aquestes dades relatives a les superfícies de l'habitatge procedents de Cadastre, eren incorrectes, atès que l'habitatge disposava efectivament de tres dormitoris amb una superfície construïda de 62,97 m² (en lloc de 70 m²) i una superfície útil de 55,97 m² (en comptes de 62 m²)".

David Bondia Garcia

Per la ciutadana, aquesta carta confirma el malentès que van tenir des d'un començament, cosa que segurament també va influir a generar en ells una desconfiança, que potser s'hauria pogut evitar amb una informació correcta, propera i clara des d'un inici.

2. Situació actual de la família

Després de l'arxivament de la sol·licitud de l'habitatge d'emergència per part del Consorci de l'Habitatge, immediatament li comuniquen que havien d'abandonar l'estada en el CATAF en data 22 de juny de 2018 ja que aquest estava vinculat a l'assignació i acceptació d'un habitatge de la Mesa, i que per aquest motiu no es renovava el contracte d'estada en el recurs.

La família no va marxar voluntàriament, ja que no disposaven de cap altre recurs social on viure i no podien viure al carrer amb tres infants. L'IMHAB, propietari del CATAF, va incoar un expedient de recuperació d'ofici de l'estudi 1r 6a i es va fixar una data per fer efectiva la desocupació. En data 31 de juliol de 2019 es resolvia prosseguir el procediment de recuperació d'ofici de l'estudi.

Fins a data d'avui, tot i que es va dictar resolució per desocupar el recurs, aquesta no ha estat executada i la família de cinc membres, sense cap altra alternativa ocupacional, es troba ocupant aquest espai inicialment transitori i que no és adequat per a la vida diària de dos adults i tres persones menors, ja que l'espai d'aquest estudi no és adequat.

Per altra banda, s'ha superat amb escreix el termini legalment establert per resoldre el recurs d'alçada per part del Consorci de l'Habitatge de Barcelona. Gairebé quatre anys sense que hi hagi hagut una resolució expressa. S'ha de recordar que l'article 53 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix que les administracions estan obligades a dictar una resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la siguin quins siguin la forma i el mitjà d'iniciació.

L'obligació de donar resposta a les sol·licituds que els ciutadans i ciutadanes adrecen a l'Administració forma part del dret a una bona Administració, reconegut a l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i regulat a l'article 22 de la Llei 26/2010, que inclou el dret a obtenir una resolució expressa i que sigui notificada dins del termini legalment establert.

3. Dret a un habitatge digne i adequat

Com és conegut, la transcendència de no poder disposar d'un habitatge digne té uns efectes psicosocials profunds en les persones, ja que impedeix la realització d'altres aspectes de la vida, com són la independència personal, la formació personal, l'accés al treball, l'accés a l'oci o la cultura... En definitiva, no permet programar a mitjà i llarg termini les necessitats personals i familiars. Els experts i professionals constaten que

les **dificultats per accedir a un habitatge estable augmenten el risc de pobresa i exclusió social**, i es crea així un cercle que és difícil de trencar.

Tot això es veu actualment reflectit en aquesta família que porten més de quatre anys en aquesta situació a priori transitòria. Si observem la situació d'aquesta família, a data d'avui no ha pogut iniciar cap projecte encaminat a la seva autonomia. El pare no disposa de documentació personal per treballar, i no tenir un habitatge adequat impedeix la tramitació. Per altra banda, la mare està patint els efectes psicològics i el desgast que suposa haver de fer front a la cura de la seva família en aquest espai tan petit, i la manca de solució futura al seu problema habitacional.

Tal com aquesta Sindicatura ha reiterat diverses vegades, la disponibilitat d'habitatge és bàsica i ha de servir de complement a les prestacions socials per tal que aquestes cobrin efectivitat, a hores d'ara aquestes no són efectives si no permeten establir un pla de treball encaminat a la integració social i laboral de la família.

Així, més enllà de la revisió en dret del expedient d'habitatge d'emergència, aquesta Sindicatura valora que, donat el temps transcorregut i les dificultats familiars actuals, cal donar una solució definitiva que permeti a la família iniciar un procés d'autonomia personal i desenvolupament familiar.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula aquesta institució, aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, cal oferir una solució habitacional definitiva a aquesta família per tal que puguin marxar del CATAF, on porten vivint més quatre anys.

En conseqüència, emeto la següent decisió:

- **Recomanar** al Consorci de l'Habitatge de Barcelona que resolgui favorablement el recurs d'alçada de la ciutadana i que se'ls atorgui un habitatge de la Mesa d'Emergència.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, febrer de 2022